

Praćenje suđenja za ratne zločine - Jamstvo procesa suočavanja s prošlošću i održivosti pravosudnih reformi u Hrvatskoj

U Zagrebu, 30. svibnja 2013.

Priopćenje povodom prvostupanjske presude Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u predmetu Stanišić i Simatovića

Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju, 30. svibnja 2013.g. izrekao je prvostupanjsku presudu u predmetu protiv **Jovice Stanišića**, bivšeg načelnika Službe državne bezbednosti Srbije i **Franka Simatovića**, bivšeg komandanta Jedinice za specijalne operacije Službe državne bezbednosti, **oslobodivši ih po svim točkama optužbe za zločine počinjene nad nesrbima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini od 1991. do 1995. godine.**

Prema današnjim zaključcima većine članova sudskog vijeća, pod predsjedanjem suca Orića, uloga Jovice Stanišića i Franka Simatovića svodila se isključivo na organiziranje sudjelovanja jedinica Državne bezbednosti za posebne namjene Srbije (Crvene beretke), Škorpiona, Srpske dobrovoljačke garde, na čijem čelu je bio Željko Ražnjatović Arkan i Policije SAO Krajine, u ratnim operacijama na području BiH i Hrvatske, pružanje logistike i financiranje istih uz podršku "uspješnom" zauzimanju Vukovara te uspostavljanju i održavanju kontrole nad okupiranim područjima.

Zločini koje su počinjeni, izvan razumne sumnje, od strane pripadnika svih gore navedenih srpskih jedinica nisu pripisani optuženima čelnicima Državne bezbednosti Srbije.

Na tragu današnje odluke Haaškog suda dolazimo do poraznog zaključka kako nitko od pripadnika državnog vrha Srbije, uz izuzetak nižih zapovjednika JNA (Miodrag Jokić i Pavle Strugar / "Dubrovnik", Mile Mrkšić i Veselin Šljivančanin / "Vukovarska bolnica"), nije osuđen sa zločine počinjene na teritoriju RH-a. Još uvijek se očekuje prvostupanjska odluka u predmetu Vojislava Šešelja za zločin počinjen na Ovčari.

Za zločine iz optužnice, kojima su se teretili Simatović i Stanišić, a počinjeni su na teritoriju Republike Hrvatske, hrvatsko pravosuđe je pokrenulo kaznene postupke koji su u nekoliko predmeta rezultirali osuđujućim presudama u odsutnosti optuženika (zločini u Baćinu, Saborskom, Škabrnji, Dalju, Erdutu).

Nažalost i kod tih predmeta svjedocima smo tek deklarativnog utvrđenja kaznene odgovornosti koja u konačnici neće rezultirati materijalnim obeštećenjem žrtava i njihovih srodnika.

Podsjećamo, optužnica je Stanišića i Simatovića teretila, temeljem udruženog zločinačkog pothvata, te svih drugih oblika individualne kaznene odgovornosti, za zločin protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja

ratovanja na području Hrvatske (Baćin, Cerovljani, Dubica, Saborsko, Poljanik, Lipovača, Škabrnja, Bruška, Dalj, Erdut, Dalj Planina, Erdut Planina, Klisa, Bijelo Brdo, Čelije,) i BiH.

Prema navodima optužnice, Slobodan Milošević, Veljko Kadijević, Blagoje Adžić, Ratko Mladić, Radmilo Bogdanović, Milan Martić, Goran Hadžić, Radovan Karadžić, Biljana Plavšić, Željko Ražnjatović Arkan, Vojislav Šešelj, ... identificirani su uz optuženike kao sudionici udruženog zločinačkog pothvata s ciljem prisilnog i trajnog uklanjanja nesrba s teritorija Hrvatske i BiH.

Ovom prilikom izdvajamo dva haaška predmeta, i to protiv Milana Martića i Milana Babića, gdje je pravomoćno utvrđeno promicanje zajedničke svrhe udruženog zločinačkog pothvata, trajnog uklanjanja nesrba s dijelova teritorija RH-a, sa sljedećim sudionicima: Blagoje Adžić, Milan Babić, Radmilo Bogdanović, Veljko Kadijević, Radovan Karadžić, Slobodan Milošević, Ratko Mladić, Vojislav Šešelj, **Franko "Frenki" Simatović, Jovica Stanišić** i kapetan Dragan Vasiljković.

I ovom prilikom apeliramo na institucije kaznenog progona u Hrvatskoj i Srbiji da se temeljem prikupljenih dokaza, izvedenih pred prvostupanjskim vijećem MKSJ-a, procesuiraju počinitelji ratnih zločina i na taj način pruži satisfakcija obiteljima žrtava.

Vesna Teršelič, *Documenta* – Centar za suočavanje s prošlošću

Zoran Pusić, Građanski odbor za ljudska prava

Mladen Stojanović, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek

